

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת.פ. 67104-01-20

בפני כב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן, מ' בר-עם, ע' שחם

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)

רחוב מנחם בגין 154, תל אביב 6492107

טלפון: 073-3924600 פקס: 03-5163093

להלן: "המאשימה"

- נ ג ד -

1. בנימין נתניהו

באמצעות עו"ד עמית חדד ואח', מרחוב וייצמן 2

(בית אמות), תל אביב 6423902 ;

טל: 03-5333313 פקס: 03-5333314

2. שאול אלוביץ'

3. איריס אלוביץ'

שניהם באמצעות עו"ד זיק חן ואח', מרח' וייצמן

2 (אמות מידה), תל אביב 6423902 ;

טל': 03-6932077 ; פקס: 03-6932082

4. ארנון מוזס

באמצעות ב"כ עוה"ד שרון קליינמן ואח'

מגדל ספיר, קומה 18

רחוב תובל 40, רמת גן 5252247

טל' 03-6120011 ; פקס 03-6121100

להלן: "הנאשמים"

הודעה מטעם המאשימה

1. בהמשך לדיון שהתקיים בפני בית המשפט הנכבד ביום 18.12.2024 ולטענות שהועלו על ידי ההגנה במהלכו בקשר לדרישות המפורטות בנספח א' מתכבדת המאשימה להגיש את ההודעה הבאה.

2. על פי כתב האישום – הן בחלק הכללי שלו והן בנספח א' – כל הדרישות שנכללו בנספח א' מקורן בנאשם 1 ובבני משפחתו, ביחד ולחוד, ולכולן הוא מודע - מודעות ישירה וקונקרטית או מודעות כללית. טענת ההגנה המבקשת ליתן פרשנות אחרת לכתב האישום ולנספח סותרת טענות שהועלו על ידה בעבר, ומהן השתקפה הבנה ברורה של נאשם 1 לפיה כל הדרישות שנכללות בנספח א' מיוחסות לו כמתת, שלה היה מודע. על היבטים אלה תבקש המאשימה לעמוד להלן.

כתב האישום מייחס לנאשם 1 מודעות למתת

3. כתב האישום מייחס לנאשם 1 מערכת יחסי שוחד עם נאשמים 2 ו-3, שבמסגרתה הוסכם ביניהם על כינונו של מנגנון הכולל העברת דרישות סיקור והיענות חריגה להן. לפי התזה הכללית של כתב האישום, נאשם 1 היה מעורב בייסודו של מנגנון זה וממילא היה מודע לו. בהמשך, ועל דעתו, באמצעות מנגנון זה ועל יסוד ההסכמה האמורה, הועברו דרישות הסיקור.
4. כתב האישום מייחס לנאשם 1 מודעות ישירה לדרישות שבמעורבותו במישרין או בעקיפין. בנוסף, טענת כתב האישום היא כי נאשם 1 היה מודע לכך שבני משפחתו מעבירים דרישות לנאשמים 2-3 בעצמם או באמצעות מתווכים, הגם שלא היה בהכרח מודע לכל אחת מהן באופן ספציפי אלא לקיומן בהיקף ניכר. כתב האישום לא ייחס לנאשם 1 מעורבות ישירה בכל אחת מן הדרישות בנספח א' או מודעות לכל אחת מן הדרישות הללו, אלא מעורבות בחלק מהן, וביחס לאחרות - מודעות לעצם העברת דרישות בהיקף ניכר ובאופן שיטתי, היינו מודעות למנגנון ולעצם השימוש בו על ידם בהיקף נרחב.
5. המאשימה לא טענה במועד הגשת כתב האישום המתוקן בצירוף נספח א', ואינה טוענת היום, כי נאשם 1 היה מודע באופן ספציפי לכל אחד ואחד מהדרישות שבהן לא ניתן היה לצבוע מי מהם מעורב בדרישה - הוא או בני משפחתו, ביחד או לחוד. ביחס לדרישות אלה כתב האישום מייחס לנאשם 1 מודעות כללית לקיומן של הדרישות.
6. כפי שיוצג להלן, עמדה זו היא עמדת התביעה בכתב האישום מיומו הראשון, והיא עומדת גם בבסיס הפירוט בנספח א' לכתב האישום כפי שנקבע בהחלטת בית המשפט הנכבד.
7. מסעיף 23 לכתב האישום עולה, כי מקורן של דרישות הסיקור היה אחד משלושה: נאשם 1 לבדו, נאשם 1 יחד עם בני משפחתו, או בני משפחתו של נאשם 1. עוד עולה מהסעיף (וכפי שנראה בהמשך, גם מאופן הניסוח של נספח א' לכתב האישום) כי המתווכים לעולם פעלו בהתאם לדרישה שהופנתה אליהם על ידי נאשם 1 או בני משפחתו, יחד ולחוד, ולא מכוח יוזמה עצמאית שלהם. הם אמנם אלו שבאמצעותם הועברה הדרישה, אך לא יזמו אותה.
8. ובאשר לסוגיית המודעות - בכל דרישה שבה היה הנאשם 1 מעורב, לבדו או יחד עם בני משפחתו, בין אם נעשה שימוש במתווכים, ובין אם לאו, הפעולה האקטיבית שלו ממילא מגלמת בתוכה מודעות לדרישה.
9. ביחס לדרישות שלא יוחסה בהן מעורבות של נאשם 1 (בין אם מקורה בבני משפחתו ובין אם לא ניתן היה להצביע ראייתית האם מקורה בנאשם 1 או בבני משפחתו) – הטענה בכתב האישום הייתה ונתרה כי הוא מודע לשיטה, לעצם העברת הדרישות ולהיענות להן בהיקף ניכר. זאת, מכוח ראיות כלליות ביחס לדפוס הפעולה שלו ושל בני משפחתו מול אתר וואלה ומול הנאשמים 2-3.

10. למודעות זו מתייחסים, למשל, סעיפים 23, 32 ו-33 לכתב האישום. סעיף 23 לכתב האישום מבהיר כי נאשם 1 היה **"מודע לכך שבני משפחתו פוגים בדרישות נוספות על אלה בהן היה מעורב, כמפורט בסעיפים 29 – 35 לכתב האישום, בהיקף ניכר ובאופן שיטתי"**.
11. בדומה לכך, סעיף 32 לכתב האישום, העוסק בדרישות המועברות באפיק העקיף, בו צוין כי **"באפיק העקיף, העביר הנאשם נתניהו והעבירו בני משפחתו, בידיעתו, כמפורט בסעיף 23 לעיל, את הדרישות להתערבות בפרסומים באמצעות גורם שלישי מתווך"**.
12. גם סעיף 33 מתייחס לתרחיש של העדר מעורבות של נאשם 1 בדרישה ספציפית וצוין בו כי **"הנאשם נתניהו ובני משפחתו, בידיעתו, כאמור בסעיף 23 לעיל, העבירו את הדרישות הפרטניות להתערבות בפרסומים באתר לגורם המתווך בעל פה, בשיחות טלפוניות, במסרונים או בהודעות דוא"ל. בדרישות שבהן היה מעורב, עסק הנאשם נתניהו בתוכן הדרישות"**.
13. זוהי, אם כן, תזת כתב האישום, כעולה מסעיפיו.

לנאשם 1 מיוחסת מודעות לכל הדרישות שנכללות בנספח א'

14. ביום 12.11.2020 נאשם 1 הגיש בקשה לתיקון כתב האישום בה טען, בין היתר, כי כתב האישום אינו כולל פירוט מלא וממצה של המתת הנטענת (ראו, למשל, סעיף 68 לבקשת נאשם 1 לתיקון כתב האישום).
15. בדיון שהתקיים בפני בית המשפט הנכבד בעניין זה ביום 6.12.2020, הבהירה ב"כ המאשימה כי לשיטתה, מצויות בידיה ראיות למערכת יחסי שוחד בין נאשם 1 לנאשמים 2-3, לרבות עדויות ביחס למערכת היחסים בין הנאשמים, הדרישות וההיענות להן. עוד הבהירה כי מערכת יחסים זו – שחלקה התנהל למשל באמצעות שיחות טלפוניות כעולה מן העדויות – לא תשתקף במלואה בפירוט של דרישות ספציפיות (עמ' 458, שורות 9-1; עמ' 464 שורות 13-20). כן הבהירה ב"כ המאשימה כי קיימים אירועים שבהם לא ניתן לצבוע באופן ספציפי את מקור הדרישה (ראה למשל עמ' 456-458), היינו, לא ידוע מי מבין הגורמים המפורטים בכתב האישום - נאשם 1, בני משפחתו, ביחד או לחוד – היה מקור לדרישה.
16. על רקע דברים אלה הבהיר בית המשפט הנכבד (כב' השופט שחם), כבר במהלך הדיון, כי אין מניעה שהמאשימה תטען טיעון כללי ובציוד טיעון ספציפי (עמ' 458, שורות 20-21), ותפרט את האירועים הקונקרטיים הידועים לה (עמ' 464 שורות 20-13).
17. בהמשך לדיון זה, בהחלטתו מיום 14.12.2020 הורה בית המשפט הנכבד למאשימה "למסור פירוט של טובות ההנאה שעל פי הנטען ניתנו ונלקחו כשוחד ופירוט הזמנים, ככל שהללו ידועים. כן יש לפרט, ככל שהדבר ידוע למאשימה, באמצעות מי פעלו הצדדים".
18. כך אכן פעלה המאשימה כאשר ניסתה את נספח א' לכתב האישום.
19. כל הדרישות שנכללו בנספח מקורן בנאשם 1 או בבני משפחתו או בשניהם יחדיו וכך עולה, כאמור, מנוסח החלק הכללי של כתב האישום. עם זאת, מקום בו לא היה ידוע למאשימה

מי מן הגורמים הללו, המפורטים בסעיף 23 לכתב האישום, הוא מקור הדרישה צוין כי מדובר בדרישה וכי "הדרישה הועברה באמצעות" הגורם המתווך.

מאופן ניסוחו של כתב האישום עליו עמדנו לעיל, כמו גם מאופן ניסוחו של הנספח, עולה שוב בבירור כי המאשימה לא ייחסה מעולם למתווכים שבאמצעותם הועברו הדרישות יוזמה עצמאית ולא ראתה אותם כ"מקור" שממנו נבעו הדרישות. מקור הדרישות היה ונשאר נאשם 1 או בני משפחתו יחד ולחוד.

20. המאשימה לא טענה מעולם כי נאשם 1 היה מודע, קונקרטי, לכל אחד מהדרישות שבנספח א'; אלא טענה, כאמור, כי הוא ייסד את המנגנון שאפשר את העברתן של דרישות אלה והיה גם מודע לכך שמנגנון זה הוא מנגנון פעיל, שבו הוא עצמו ובני משפחתו עושים שימוש תדיר.

תזת המאשימה היתה ברורה היטב לנאשם 1 והוא ניהל את הגנתו בהתאם

21. בחינת מהלכיו של הנאשם 1, לאורך הליך זה, מבהירים כי תזת כתב האישום הייתה נהירה לו היטב.

22. כך, במענה שהוגש מטעמו לכתב האישום, התייחס הנאשם 1, בין היתר, לטענת המודעות הכללית שמיוחסת לו, ולדרישות שבהן לא יוחסה לו מעורבות (סעיף 146 למענה נאשם 1 לכתב האישום). זאת, נוכח הבנתו כי כל הדרישות המותארות בנספח הן חלק מן המתת שניתנה לו. חלקה - במודעות ספציפית; וחלקה במודעות כללית לשיטה ולהיקף הניכר של הדרישות.

23. לאחר הגשת כתב האישום המתוקן הכולל את נספח א', הגיש נאשם 1 "בקשה למחיקת סעיפים מנספח א' לכתב האישום" בטענה כי לא נחקר לגבי רובם. מבקשה זו עולה כי נאשם 1 הבין שהדרישות המפורטות בנספח א' מיוחסות לו כמתת. כך למשל, ציין נאשם 1 כי "עיקרו של התיקון בהוספת נספח א' לכתב האישום, אשר הוא-הוא, מהווה, לגישת המאשימה את "המתת" בלעדיו לא תיכון עבירת השוחד המיוחסת באישום הראשון" (עמ' 2, סעיף 1 לבקשה). וברוח דומה ציין נאשם 1: "נספח 1 לכתב האישום מהווה, אם כן, את 'טובות ההנאה' שניתנו לראש הממשלה, כפי טענת המאשימה, בדמות 'היענות חריגה' לפניות בעניין הסיקור, והכל 'בעד פעולה הקשורה בתפקידו הציבורי'. משמע, נספח א' מתיימר לפרט את **רכיב 'המתת'**, שאין בלתו בעבירת השוחד" (שם, בסעיף 11).

24. משמע, גם לגישתו של נאשם 1 עצמו במועד תיקון כתב האישום, כלל הדרישות שנכללו בנספח א' הן חלק מן המתת המיוחסת לו על ידי המאשימה.

25. לא זו אף זו: גם בשאלת המודעות, עמדתה של המאשימה הייתה נהירה לנאשם 1 היטב. כך, נאשם 1 תיאר בבקשה שהגיש את ההבחנה בין הדרישות שבהן מיוחסות לו מעורבות ישירה, לבין הדרישות שבהן לא מיוחסת לו מעורבות ישירה, אלא מודעות בלבד – בדיוק כפי שהסבירה ב"כ המאשימה בדיון האחרון. נביא את הדברים בשם אומרם, מתוך סעיפים 30-28 לבקשתו של נאשם 1:

28. מכל מקום ולעניינה של בקשה זו, נספח א' לכתב האישים מונה 315 "אירועי סיקור". מתוך אותם 315 "אירועי סיקור" מבקשת המאשימה לייחס למבקש "מעורבות בדרישה" בכ-150 "אירועי סיקור". משמע, ביחס לאותם כ-150 אירועים אלה עמדת המאשימה היא, כי המבקש היה מעורב בפניות שנעשו, ומשכך מצאה המאשימה לנכון לציין בכל אותם כ-150 פריטים המופיעים בנספח א' כי ראש הממשלה היה "מעורב" בעניין.
29. בצד זאת, מייחסת המאשימה למבקש, כך פי כתב האישים, מודעות "בהיקף ניכר" לפניות שבוצעו מוטעם בני משפחתו.
30. המאשימה מבחינה אפוא בין כ-150 פניות, כמחצית מכלל אירועי הסיקור, שלגביהן מיוחסת לראש הממשלה "מעורבות"; לבין יתר האירועים שלגביהם מיוחסת לראש הממשלה "מודעות".
26. הבנה זו באה לידי ביטוי גם בבחירתו של נאשם 1 לחקור עדים על דרישות בהן לא יוחסה לו או לבני משפחתו מעורבות (ראו למשל: ביחס לאירוע מס' 11 בנספח - החל מעמ' 31884 לפרוטוקול עדותו של ינון מגל מיום 11.9.2023; ביחס לאירוע מס' 90 בנספח - החל מעמ' 3741 לפרוטוקול עדותו של אילן ישועה מיום 9.6.2021; ביחס לאירוע מס' 120 בנספח - החל מעמ' 3989 לפרוטוקול עדותו של אילן ישועה מיום 15.6.2021).
27. כך נהג נאשם 1 לאורך ארבע השנים שחלפו מאז תוקן כתב האישים, מבלי שנתבקשה הבהרה כלשהי ביחס לדרישות בנספח א' בהן לא יוחסה לו או לבני משפחתו מעורבות. התנהלותו של נאשם 1 מדברת בעד עצמה ומעידה על האופן שבו הבין את כתב האישים נגדו, ואת נספח א' כחלק מכתב האישים המתוקן ולא כמסמך נפרד.
28. סיכומו של דבר. תמונת האישים היתה ברורה הן בכתב האישים המקורי והן לאחר שצורף לו נספח א'. נאשם 1 הבין את תזת כתב האישים, כלכל את צעדיו וניהל את הגנתו בהתאם לה. בניגוד לנטען נאשם 1 לא הופתע מעמדתה העקבית של המאשימה ומכתב האישים המייחס לו מודעות לדרישות ספציפיות בהן היה מעורב ומודעות כללית ליתר הדרישות.

 יעל שוחף, ע"ד סגנית בכירה א' פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)	 ניצן וולקין, ע"ד ממונה בפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)	 יהודית תירוש-גרס, ע"ד מנהלת מחלקת ניירות ע"ד פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)
 דור בן ארי, ע"ד שורת בפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)	 ספיר יורלביץ, ע"ד שורת בפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)	